Praktijkverhalen over spel en ontmoeting

Luister naar de podcast

De Kracht van Opgroeien **– Spel en ontmoeting**
Een plek waar ouders en hun jonge kind(eren) even kunnen verpozen, tot rust komen, een babbeltje slaan met andere ouders, waar de kinderen kunnen spelen … Die plekken noemen we Speelbabbels of Peuterspeelpunten. En daar weten Bieke, Dorien en Lotte (respectievelijk Turnhout, Boom en Rumst) alles over: hoe start je het op? Hoe nodig je ouders uit? Wat is de rol van de gastvrouw/heer? En nog meer …

De kracht van samenspelen en praten
Gesprek met Lotte Jansen over de Speelbabbel in Rumst
In Rumst organiseert het Huis van het Kind tweemaal per maand een Speelbabbel voor jonge kinderen en hun ouders. Tijdens deze spel- en ontmoetingsmomenten kunnen ouders en kinderen samenspelen met andere kinderen. Ook ontmoeting met andere ouders staat centraal.

Het artikel staat op p.22.

Een plaats waar niks 'moet'

"Kinderen en ouders 'moeten' niks in de Speelbabbels", vertelt Lotte Jansen, expert Onderwijs en agentschap Opgroeien in Rumst. "We creëren een sfeer waarin alles kan en niets moet. Ouders en kinderen kunnen bijvoorbeeld komen en gaan wanneer ze willen. Ook kiezen ze zelf wat ze doen. Gezelligheid, spelen en de relaties tussen ouders en kinderen staan centraal. Tijdens een lerend netwerk met andere lokale besturen bespraken we het belang van de **inrichting van de ruimte** en het **gevarieerde spelaanbod**. Ouders kunnen aan tafel zitten met een drankje, maar we zorgen ook voor comfortabele zitplekken in de verschillende speelhoeken. Het spelaanbod nodigt ouders én kinderen uit om samen te spelen."

Ook in een sfeer van 'alles kan, niets moet' zijn er afspraken nodig. Lotte: "Er zijn wel enkele samenleefregels. Die worden samen met het team en ouders besproken. Een van de regels is bijvoorbeeld dat alle kinderen veilig kunnen spelen, zowel de baby's als de peuters. Kinderen kunnen bijvoorbeeld binnen en buiten fietsen, maar dan wel in een afgebakende zone."

Rituelen

Bij aankomst schrijven de ouders de **namen van de kinderen** op het bord. "Eerst noteerden we enkel de namen van de kinderen, maar een moeder gaf aan dat ze het fijn zou vinden om ook de voornamen van de ouders te kennen", zegt Lotte. "Ninke, de mama van Viggo, vond het niet zo fijn om steeds aangesproken te worden met 'dag mama van Viggo'. We noteren de naam van de kinderen en als ouders het fijn vinden, voegen we ook hun voornaam eraan toe." Er zijn nog rituelen die het ontmoeten ondersteunen. "**Koffie, thee en fruitsap** staan in de keuken, zodat ouders dit zelf kunnen nemen. We organiseren ook telkens een fruitmoment, want ook kinderen vinden het fijn om samen aan tafel te zitten."

De begeleiders brengen kinderen en ouders samen

"De medewerkers zijn experts én net geen experts", zegt Lotte. "Ze zijn vooral **experts in het faciliteren van ontmoeting**. Als begeleider ben je gevoelig voor de signalen van de kinderen en de ouders. Je slaat zelf een praatje met ouders of je zorgt ervoor dat er interacties zijn tussen ouders en kinderen." Praten over opvoeding wordt hier een pak makkelijker: "Ouders praten vaak over hun kinderen, over de dingen die goed of minder goed gaan. Ze wisselen ervaringen uit of

spelen met hun kind. Ik vind het fijn en bijzonder dat ouders met alle kinderen spelen. Als kinderen wat hulp nodig hebben, kunnen ze bij alle volwassenen terecht. Het vertrouwen in elkaar is heel groot. Tijdens een van de Speelbabbels zag ik dat baby Viggo op zijn buik lag op de mat. Hij duwde zijn hoofd omhoog en keek enthousiast naar het spel van enkele peuters. De andere peuters kwamen eens langs, lachten naar hem, gaven hem een speeltje. Even later vergezelden Ninke, de mama van Viggo en broer Castor hem op de mat om samen te spelen. Binnenkort komt er in dit gezin een derde kind bij. Ninke vertelde me dat haar man al uitkijkt om naar de Speelbabbels te komen tijdens zijn vaderschapsverlof."

Vrij spel of meespelen?

Vrij spel staat centraal. Ouders en kinderen kiezen wat ze willen doen. "Als begeleider observeer je alle acties en interacties tussen ouders en hun kinderen. Je ziet welk spelmateriaal ouders uitnodigt om 'mee' te spelen", zegt Lotte. "Je merkt bijvoorbeeld dat ouders graag met hun baby op de mat met knuffels en grote kussens zitten. Soms geef je als begeleider ook weleens een **spelprikkel**. Toen het buiten wat frisser werd, wou Lynn, medewerker van de Speelbabbel, het water uit het zwembad halen. Samen met Elias, Liam en Senne, die die middag op bezoek waren bij de Speelbabbel, schepte ze met een teil het water uit het badje. Dat gebruikten ze om de bloemen water te geven. Plezier voor iedereen."

De glijbaan is een topper

"We merken dat kinderen graag overal op- en afklimmen", vertelt Lotte. "Daarom creëren we **binnen en buiten speelervaringen** die net wat anders zijn dan thuis zoals de grote blokken of een speelhoek met fietsen, grote kussens of klimuitdagingen waar kinderen hun motoriek flink oefenen. Sommige kinderen hebben het liever vertrouwd, dus is er ook spelmateriaal dat kinderen thuis hebben. Kinderen spelen steeds onder toezicht. Dat is nog een van onze regels. Als de kinderen buitenspelen en de ouders zitten binnen te praten, dan is er altijd wel een volwassene bij de kinderen buiten. Soms is dat een medewerker, maar vaak ook een ouder. Want ouders 'zorgen' spontaan samen voor álle kinderen. Het is echt een gedeelde verantwoordelijkheid."